

Б – Интегрирана еколошка дозвола

Име на компанијата: Трговско друштво за производство, проектирање и инженеринг “ВАРДАРГРАДБА” ДОО с.Трубарево, Скопје

Подружница: Сепарација Бардовци

Адреса: ул.Бардовци Бр.бб Бардовци Карпош

Поштенски број и град: 1 000 Скопје

Број на Дозволата УП1-11/3-1701/2024

Содржина

Содржина	1
Речник на користени поими	2
Вовед	6

1	Инсталација за која се издава Дозволата	12
2	Работа на инсталацијата	13
2.1	Техники на управување и контрола.....	13
2.2	Суровини (вклучувајќи и вода).....	15
2.3	Техники на работа	15
2.4	Заштита на подземните води	16
2.5	Ракување и складирање на отпадот	17
2.6	Преработка и одлагање на отпад	19
2.7	Енергетска ефикасност	20
2.8	Спречување и контрола на несакани дејствија	20
2.9	Бучава и вибрации	21
2.10	Мониторинг	22
2.11	Престанок на работа	22
2.12	Инсталации со повеќе Оператори.....	23
3	Документација	23
4	Редовни извештаи	25
5	Известувања.....	26
6	Емисии	28
6.1	Емисии во воздух	28
6.2	Емисии во почва	28
6.3	Емисии во вода (различни од емисиите во канализација).....	29
6.4	Емисии во канализација	30
6.5	Емисии на топлина.....	31
6.6	Емисии на бучава и вибрации.....	31
7.	Пренос до пречистителна станица за отпадни води.....	32
8.	Услови надвор од локацијата.....	32
9.	Програма за подобрување.....	Error! Bookmark not defined.
10.	Договор за промени во пишана форма	33
	Додаток 1.....	34
	Додаток 2	35
	Крај на Дозволата	51

Речник на користени поими

Аеросол	Суспензија на цврсти и течни честички во гасен медиум.
Атмосферска вода	Дождовна вода што дотекува од покриви и места каде што не се одвиваат процесите
Барање	Барањето поднесено од страна на Операторот за оваа Дозвола

Би-годишно	Цел или дел од шест последователни месеци
БПК₅	Биолошка потрошувачка на кислород за 5 дена
ВОЈ	Вкупен Органски Јаглерод
ГИЖС	Годишен извештај за животна средина
Годишно	Приближно во интервали на 12 месеци Период или дел од период од 12 последователни месеци
Градежен отпад и отпад од рушење	Отпад што потекнува од градење, реновирање и рушење: глава 17 од националниот каталог на отпади или како што е договорено на друг начин.
Гранични вредности на емисија	Оние гранични вредности на емисија кои се дадени во Поглавје 6 од оваа Дозвола
Граница за масен проток	Гранична вредност на емисија која е изразена како максимална маса на една супстација што може да биде емитирана во единица време.
ГХ/МС	Гасна хроматографија / Масена спектрометрија
дВА	Децибели
Двегодишно/ биенално	Еднаш на секои две години
Ден	Секој период од 24 часа
Дневно	За време на сите денови од работата на инсталацијата и во случај на емисии, кога емисиите се одвиваат; со најмалку едно мерење во било кој еден ден.
Дневно време	Периодот од 08.00 до 22.00 (сите промени треба да се одразат на дефиницијата за ноќно време).
Договор	Писмен договор
Документација	Секој извештај, запис, податок, слика, предлог, интерпретација или друг документ во пишана или електронска форма кој се бара со оваа Дозвола.
Еколошка штета	Согласно дефиницијата за еколошка штета во член 5 точка 51 од Законот за животна средина
ЕС	Електро-спроводливост (μС/см)
ЕФТ	Еквивалентен Фактор на Токсичност
Индустриски не опасен отпад	Согласно дефиницијата за индустриски неопасен отпад” во член 6 од Законот за управување со отпад: Индустриски неопасен отпад е отпадот што се создава при производствените процеси во индустријата и не содржи опасни карактеристики, а според својствата,

	составот и количеството се разликува од комуналниот отпад.
Инсталација	Согласно дефиницијата за инсталација од член 5 точка 35 од Законот за животна средина: - во однос на интегрираните еколошки дозволи, е неподвижна техничка единица каде што се вршат една или повеќе пропишани активности и активности кои се непосредно поврзани со нив, а кои би можеле да имаат ефект врз емисиите и врз загадувањето; - во однос на спречувањето и контролата на хавариите со учество на опасни супстанции, инсталација е техничка единица во рамките на еден систем во кој се произведуваат, употребуваат, складираат или се ракува со опасни супстанции. Таа ја вклучува целокупната опрема, објектите, цевководите, машините, алатките, приватните железнички споредни колосеци, станиците за истовар кои ја опслужуваат инсталацијата, складовите или сличните градби, потребни за работа на инсталацијата.
ИСКЗ	Интегрирано спречување и контрола на загадувањето
Инцидент	(а) итен случај; (б) секоја емисија што не е во согласност со условите од оваа Дозвола; (в) секое ниво, дадено во ова Дозвола, а е достигнато или надминато, и (г) секоја индикација дека загадување на животната средина се случило или може да се случи.
К	Келвин (единица мерка за температура)
Капацитет/ опрема за задржување Квартално	Опрема наменета за задржување на евентуално истечен материјал. Цел или дел од период од три последователни месеци, почнувајќи од првиот ден на Јануари, Април, Јули или Октомври.
кРа	Кило Паскали
Leq	Еквивалентно континуирано ниво на звук
Локација чувствителна на бучава (ЛЧБ)	Секоја населена куќа, хотел или хостел, болници, училишта, верски објекти, или било други места и објекти за кои е потребно отсуство на бучава со нивоа кои предизвикуваат непријатност.
Македонски каталог на отпад / Листа на видови отпади (ЛВО)	Листа на видови отпади, Службен весник бр.100/05
Месечно	Минимум 12 пати во текот на една година, приближно во месечни интервали
МЖСПП	Министерство за животна средина и просторно планирање
Надлежен орган	Орган надлежен за издавање на ИСКЗ дозволи
НДТ	Најдобри Достапни Техники

Неделно	За време на сите недели од работата на инсталацијата и во случај на емисии, кога има емисија; со минимум едно мерење во било која недела
Ноќно време	Од 22.00 до 08.00 часот (сите промени треба да се одразат на дефиницијата за дневно време)
Одржување	Чување во добра состојба, вклучувајќи и редовна инспекција, сервисирање, калибрација и поправки доколку се потребни, со цел адекватно да се извршува функцијата
Оператор	Согласно дефиницијата за „Оператор“ од член 5 точка 40 од Законот за животна средина: - секое правно или физичко лице кое врши професионална активност, или врши активности преку инсталацијата и/или ја контролира, или лице на кое му се доверени или делегирани овластувања за донесување економски одлуки во однос на активностата или техничкото работење, вклучувајќи го и носителот на Дозволата или овластување за таквата активност, односно лицето кое е задолжено да регистрира или алармира за активностата.
Праг за масен проток	Количина на масен проток, над која се применува ограничување со МДК
ПРЕО	Проценка на ризикот од еколошка одговорност
Прилог	Секое повикување на Прилог од оваа Дозвола се однесува на прилозите поднесени како дел од оваа Дозвола
Примерок	Доколку контекстот на оваа Дозвола не кажува нешто спротивно, примерокот ќе вклучи мерење со електронски инструменти
ПСОВ	Пречистителна Станица за Отпадни Води
ПУЖС	Програма за Управување со Животната Средина
ПУР	План за Управување со Ризици
ПУРЗ	План за Управување со Ризикот по Затворање
Работни часови	Часови/време во кое инсталацијата има Дозвола/е овластена да работи
РИПЗМ	Регистер на Испуштање и Пренесување на Загадувачки Материи
РК	Растворен кислород
Санитарен/ комунален ефлуент	Отпадни води од тоалетите, местата за миеење и кантината во инсталацијата
СИСП/ИРС	Спектроскопија со Индуктивно Спрегната Плазма
Слика	Секое повикување на слика или број на слика значи слика или број на

	слика содржани во барањето, освен ако не е на друг начин договорено
Соодветно осветлување	20 лукса, мерено на ниво на почва
Стандардна Метода	Национална, европска или интернационално признаена процедура (пр. EN, ISO, CEN, BS или еквивалентно).
Течен отпад	Било кој отпад во течна форма и што содржи помалку од 2% сува материја.
Тешки метали	Тешки метали се група на елементи меѓу бакар и бизмут во периодниот систем на елементи - со специфична густина поголема од 4.0 g/cm ³
ХПК	Хемиска потрошувачка на кислород
CEN	Comité Européen De Normalisation - Европска Комисија за стандардизација
Часови за прифаќање на отпад	Часови во кои на инсталацијата и е дозволено да прифаќа отпад

Вовед

Овие воведни белешки не се дел од Дозволата

Следната Дозвола е издадена согласно Законот за животна средина (Службен весник 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 28/19, 65/18, 99/18 и “Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.89/22, 171/22 и 3/25), за работа на инсталација што извршува една или повеќе активности наведени во Уредбата на Владата за определување на активностите на инсталациите за кои се издава интегрирана еколошка Дозвола односно Дозвола за усогласување со оперативен план и временски Додаток за поднесување на барање за усогласување со оперативен план (Службен весник на РМ, бр. 89/2005), до одобреното ниво во Дозволата.

Краток опис на инсталацијата регулирана со оваа Дозвола

Други интегрирани дозволи поврзани со оваа инсталација		
Сопственик на Дозволата	Број на Дозвола	Дата на издавање
Б-Интегрирана еколошка дозвола	УП1-11/3-272/2017	29.08.2017

Заменети дозволи/Согласности/Овластувања поврзани со оваа инсталација		
Сопственик	Референтен број	Дата на издавање
Договор со Водостопанство Скопско поле - Скопје	0307-518	06.05.2015

Трговското друштво за производство, проектирање и инженеринг “ВАРДАРГРАДБА” ДОО Скопје, подружница сепарација Бардовци е инсталација во која се врши дробење и сепарација на песок и чакал. Инсталацијата е постоечка и континуирано работи од ноември 2008 година. Во ганиците на инсталацијата се поставени две технички линии, едната за водена сепарација (стара сепарација), а другата за дробење и водена сепарација на песок и чакал (нова сепарација), односно одделување на песок во различни фракции кои наоѓаат широка примена во градежништвото. Старата сепарација линија – PE Rv1 4000 не се користи, и е надвор од употреба, поради што активностите се вршат само во една технолошка линија.

Максималниот капацитет на новата сепарација со дробилка е 150 t/h сепариран и издробен материјал во три фракции од (0-4 mm, 4-8 mm и 8-16 mm). Максимален годишен производствен капацитет од 288 000 тони сепариран материјал.

Вкупната површина на која се простира сепарацијата со придружните објекти, во согласност со имотните листови изнесува 12.984 m², односно 1,2984 ha и земјиштето е во приватана сопственост.

Инсталацијата се наоѓа во Границите на заштитните зони на бунарското подрачје Нерези-Лепенец, поточно во II широка заштитна зона (зона на санитарна заштита) која го опфаќа подрачјето на пошироката околина по течението на река Лепенец и река Вардар. Низ локацијата поминува локален неасфалтиран пат, со широчина 5 м, кој ги поврзува селото Бардовци со земјоделските површини во непосредна близина и се приклучува на ул.“Качанички пат”. Првите објекти за домување од н.м Бардовци и Кисела Јабука се наоѓаат на најмалку 600 м одалеченост од границите на инсталацијата.

Сепарацијата е постројка која служи за добивање на природен материјал со барана гранулација. Ископаната суровина (песок и чакал) несепариран се транспортира до предметната локација. Материјалот потоа, преку технолошката линија се дроби, се мие, со цел обезбедување на бараниот квалитет и гранулација. Во процесот на дробење и сепарација на фракциите од песок и чакал се користи вода за промивање на крајниот производ. За таа намена на локацијата се изведени два зафати за црпење на вода од канал за наводнување-Злокуќански канал. Водата од каналот се црпи со помош на 3 пумпи (за Зафат 1 има една пумпа со капацитет од 5 l/s и за зафат 2 има две пумпи, секоја со капацитет 10 l/s), кои се распределени во два затворени објекти. Користењето на водата се врши врз основа на склучен договор.

На локацијата на инсталацијата има изградено таложници за отпадните технички води, преднивниот испуст во р.Лепенец, поконкретно на КП бр.13636/15, КО Ѓорче Петров 5.

Санитарните отпадни води се собираат во постојана водонепропусна армирано бетонска јама, која се празни од овластена компанија.

Инсталацијата има сертифицирано систем за управување со квалитет (QMS) ISO 9001 : 2015 и систем за управување со животна средина ISO 14001:2015.

Комуникација

Доколку сакате да контактирате со Органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина (во понатамошниот текст Надлежниот орган) во врска со оваа Дозвола, ве молиме наведете го Бројот на Дозволата.

За било каква комуникација, контактирајте го Надлежниот орган Министерството за животна средина и просторно планирање на адресата **Плоштад на Пресвета Богородица бр.3 1000 Скопје, Република Северна Македонија.**

Доверливост

Дозволата го обврзува Операторот да доставува податоци до Надлежниот орган. Надлежниот орган ќе ги стави податоците во јавните регистри, согласно потребите на Законот за животна средина. Доколку Операторот смета дека било кои од обезбедените податоци се деловно доверливи, може да се обрати до Надлежниот орган да ги из земе истите од регистарот, согласно Законот за животна средина. За да и овозможи на Надлежниот орган да определи дали податоците се деловно доверливи, Операторот треба истите јасно да ги дефинира и да наведе јасни и прецизни причини поради кои бара изземање. Операторот може да наведе кои документи или делови од нив ги смета за деловно или индустриски доверливи, согласно Законот за животна средина, чл.55 ст.

2, точка 4. Операторот ќе ја наведе причината поради која Надлежниот орган треба да одобри доверливост. Податоците и причината за доверливост треба да бидат приложени кон барањето за интегрирана еколошка Дозвола во посебен плик.

Промени во Дозволата

Оваа Дозвола може да се менува во согласност со Законот за животна средина.

Предавање на Дозволата при престанок на работа на инсталацијата

При делумен или целосен престанок со работа на инсталацијата, Операторот го известува органот. Со цел барањето да биде успешно, Операторот мора да му покаже на Надлежниот орган, согласно член 120 ст. 3 од Законот за животна средина, дека не постои ризик од загадување и дека не се потребни понатамошни чекори за враќање на местото во задоволителна состојба.

Пренос на Дозволата

Пред да биде извршен целосен или делумен пренос на Дозволата на друго лице, треба да се изготви заедничко барање за пренос на Дозволата од страна на постоечкиот и предложениот сопственик, согласно член 118 од Законот за животна средина. Доколку Дозволата овластува изведување на посебни активности од областа на управувањето со отпад, тогаш е потребно да се приложи уверение за положен стручен испит за управување со отпад за лицето задолжено за таа активност.

Во согласност со член 115 став 6 и 7 од Законот за животна средина (Службен весник на РМ 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 28/18, 65/18, 99/18 и Службен весник на Република Северна Македонија бр.89/22, 171/22 и 3/25), Б-интегрираната еколошка дозвола има важност од 7 години. Најдоцна една година пред истекот на важноста, Операторот е должен да поднесе барање за обновување на Дозволата.

Преглед на барани и доставени документи

Предмет	Датум	Коментар
Барање за добивање Б- итегрирана еколошка дозвола (бр.УП1-11/3-1701/2024)	04.09.2024	Доставеното барање беше разгледано
Известување до институциите за барањето (бр.УП1-11/3-1701/2024)	18.11.2024	Доставен е примерок од барањето до Министерство за здравство
Известување до институциите за барањето (бр.УП1-11/3- 1701/2024)	18.11.2024	Доставен е примерок од барањето до Државен инспекторат за животна средина
Известување до институциите за барањето (бр.УП1-11/3-1701/2024)	18.11.2024	Доставен е примерок од барањето до Град Скопје
Известување до институциите за барањето (бр.УП1-11/3-1701/2024)	18.11.2024	Доставен е примерок од барањето до Министерство за земјоделие, шумарство и водостопанство
Доставено мислење од Министерство за земјоделие, шумарство и водостопанство	10.02.2024	Произнесено е дека предметното министерство нема надлежност
Доставено мислење од Државен инспекторат за животна средина	25.12.2024	Дадени се забелешки
Објава на Барање за добивање Б-ИЕД (бр.УП1-11/3-1701/2024)	04.02.2024	Објавено е барањето во дневен печат, и на web страната на МЖСПП
Направен увид на инсталацијата	03.04.2025	Направен е записник УП1-11/3-1701/2024 од 07.04.2025
Објава на Нацрт А-ИЕД УП1-11/3-1701/2024	24.06.2025	Објавено е барањето во дневен печат, и на web страната на

		МЖСПП
А-Интегрирана еколошка дозвола УП1-11/3-1701/2024		

Б-Интегрирана Еколошка Дозвола

Закон за животна средина

Дозвола

Број на Дозвола

Надлежниот орган за животна средина во рамките на својата надлежност во согласност со член 95 од Законот за животна средина Службен весник 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 28/19, 65/18, 99/18 и “Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.89/22, 171/22 и 3/25), го овластува:

Операторот : Трговско друштво за производство, проектирање и инженеринг
“ВАРДАРГРАДБА” ДОО с.Трубарево, Скопје

со регистрирано седиште на
Адреса: ул. 1 Бр.2А Трубарево, Гази Баба

Поштенски број Град : 1000 Скопје

Држава : Република Северна Македонија

Број на регистрација на компанијата 5319200
да раководи со Инсталацијата

Цело име на инсталацијата : Подружница Сепарација Бардовци Скопје

Адреса : Бардовци Бр. бб Бардовци, Карпош

Поштенски број Град : 1000 Скопје

во рамките на дозволата и условите во неа.

МИНИСТЕР/MINISTĚR
Izet Mexhiti

Датум

УСЛОВИ 1. Инсталација за која се издава Дозволата

1.1.1 Операторот е овластен да изведува активности и/или поврзани активности наведени во Табелите 1.1.1 и 1.1.2.

Табела 1.1.1 Основни активности		
Активност од Анекс 2 од Уредбата за определување на инсталациите за кои се издава интегрирана еколошка Дозвола со временски Додаток за поднесување оперативни планови	Опис на наведената активност	Граници на наведената активност
Прилог 2, Точка 3 Индустија на минерали 3.2 Инсталации за ископ, дробење, мелење, сеење, загревање на минерални суровини, доколку не се опфатени во Прилог 1 од оваа Уредба	Дробење и сепарација на песок и чакал;	150 t/h 288 000 t/god сепариран материјал

1.1.2 Активностите овластени во условот 1.1.1 ќе се одвиваат само во рамките на локацијата на инсталацијата, прикажана подолу во планот.

Табела 1.1.2	
Документ	Координати на локацијата
ТДППИ “ВАРДАРГРАДБА” ДОО с.Трубарево, Скопје -Подружница: сепарација Бардовци	7530906.58 4654480.76

1.1.3 Инсталацијата ќе работи, ќе се контролира, ќе се одржува и емисиите ќе бидат такви како што е наведено во оваа Дозвола. Сите програми кои треба да се изготват во согласност со условите во оваа Дозвола стануваат дел од Дозволата.

1.1.4 Оваа Дозвола е само за потребите на ИСКЗ според Законот за животната средина (Службен весник 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 28/19, 65/18, 99/18 и “Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.89/22, 171/22 и 3/25), и ништо во оваа Дозвола не го ослободува Операторот од обврските за исполнување на условите и барањата од други закони и подзаконски акти.

Слика 1. Мапа на инсталацијата

2 Работа на инсталацијата

2.1 Техники на управување и контрола

2.1.1 Инсталацијата за која се издава Дозволата, согласно условите во Дозволата, ќе биде управувана и контролирана онака како што е опишано во документите наведени во Табела 2.1.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во пишана форма.

Табела 2.1.1 Управување и контрола		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Организациона структура на управување	Барање и Прилог кон Барањето, Прилог III УП1-11/3-1701/2024	04.09.2024
Систем за намалување и третман на емисии	Барање и Прилог кон Барањето, Прилог III УП1-11/3-1701/2024	04.09.2024
Управување со животна средина	Барање и Прилог кон Барањето, Прилог III. УП1-11/3-1701/2024	04.09.2024
Организациона поставеност	Барање и Прилог кон Барањето, Прилог III. УП1-11/3-1701/2024	04.09.2024

2.1.2 Целата инсталација, опремата и техничките средства користени во управувањето со Инсталацијата за која се издава дозволата ќе бидат одржувани во добра оперативна состојба.

- 2.1.3 Во инсталацијата за која се издава Дозволата ќе работи персонал кој е соодветно обучен и целосно запознаен со барањата од Дозволата.
- 2.1.4 Копија од оваа дозвола и оние делови од барањето на кои се однесува дозволата ќе бидат достапни во секое време, за целиот персонал вклучен во изведување на работата што е предмет на барањата од дозволата.
- 2.1.5 Целиот персонал ќе биде целосно запознаен со оние условите од Дозволата кои се однесуваат на нивните обврски и ќе им биде обезбедена соодветна обука и пишани инструкции за работа, со цел да им помогнат во извршување на нивните обврски.
- 2.1.6 Инсталацијата ќе има соодветно квалификувано и искусено одговорно лице за животна средина.
- 2.1.7 Операторот ќе му ги достави на Надлежниот орган, Програма за управување со животна средина (ПУЖС) и Распоредот на целите и задачите за заштита на животната средина со комплетен преглед на сите операции, процеси, опции и можности за енергетска ефикасност и намалување на отпад, изготвени во рамките на Стандардот за животна средина на секои 12 месеци како дел од Годишниот Извештај за Животна Средина (ГИЖС).
- 2.1.7.1 Како дел од ГИЖС, операторот ќе подготви и ќе достави до Надлежниот орган Извештај за програмата, вклучувајќи ги успехите во постигнувањето на договорените цели. Таквите извештаи ќе се чуваат во рамките на инсталацијата за период не помал од 7(седум) години и ќе се достапни за инспекција од овластените лица на Надлежниот орган.
- 2.1.8 Документација
- 2.1.9.1 Операторот ќе воспостави и одржува систем за документација на управувањето со животната средина, кој ќе биде достапен за увид на Надлежниот орган.
- 2.1.9 Корективни мерки
- 2.1.10.1 Операторот ќе воспостави процедури според кои ќе се преземат корективни мерки доколку специфицираните барања од Дозволата не се исполнети. Во процедурите треба да се дефинираат одговорноста и овластувањето за иницирање на понатамошна истрага и корективни активности во случај на пријавени прекршувања.
- 2.1.10 Подигање на свеста и обука
- 2.1.10.1 Операторот ќе воспостави и одржува процедури за идентификување на потребите за обука и за обезбедување на соодветна обука на целиот персонал чија работа може да има значително влијание врз животната средина. Операторот е должен да ги чува записите од обуките.
- 2.1.11 Програма за одржување
- 2.1.11.1 Сите постројки, опремата и техничките делови кои се во функција на инсталацијата треба да се одржуваат во добра работна состојба.
- 2.1.11.2 Операторот ќе воспостави и одржува програма за одржување на целата инсталација и соодветната придружна опрема која може да има влијание врз животната средина, базирана на упатствата издадени од страна на производителот/добавувачот или изведувачот на таа опрема. Како додаток кон програмата треба да се обезбеди и соодветно чување на записите и контролните тестирања.

2.2 Суровини (вклучувајќи ја и водата)

2.2.1 Операторот, согласно условите во Дозволата, ќе користи суровини (вклучувајќи ја и водата) онака како што е опишано во документите наведени во Табела 2.2.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во пишана форма.

Табела 2.2.1 : Суровини (вклучувајќи и вода)		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Суровини, помошни материјали и енергии употребени или произведени во инсталацијата	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје IV. УП1-11/3-1701/2024	04.09.2024
Ракување со суровини, помошни материјали и енергии употребени или произведени во инсталацијата	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје IV. УП1-11/3-1701/2024	04.09.2024
Вода	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје IV. УП1-11/3-1701/2024	04.09.2024

2.2.2 Суровините, меѓупродуктите и производите ќе се складираат на места наменети за тоа, соодветно заштитени против истурање и истекување. Материјалите јасно ќе бидат означени и соодветно одделени.

2.2.3 Операторот е должен да се придржува на условите дефинирани во Договорот со Водостопанство Скопско поле – Скопје.

2.2.4 Секоја промена на суровина наведена во барањето, која се употребува во активностите на операторот и технолошкиот процес, може да се применува со претходна согласност на Надлежниот орган во писмена форма.

2.2.5 Операторот на секои 12 (дванаесет) месеци ќе врши ревизија на количеството на употребена вода во инсталацијата со цел да ги идентификува начините за поефикасно користење на истата. Заклучоците од оваа ревизија ќе бидат вклучени во извештајот дефиниран во Додаток 2 (Распоред на целите и задачите за животната средина).

2.2.6 Операторот ќе направи проценка на ефикасноста на употребените суровини во сите процеси, со особено внимание на намалување на создавањето отпад. Проценката треба да се базира на најдобрите меѓународни искуства за овој вид на активност. Онаму каде што се идентификувани можни подобрувања, истите треба да се вклучат во Распоредот на целите и задачите за животната средина.

2.3 Техники на работа

2.3.1 Инсталацијата за која се издава Дозволата, согласно условите во Дозволата, ќе се води на начин и со примена на техники опишани во документите наведени во Табела 2.3.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во пишана форма.

2.3.2 Операторот ќе врши редовна контрола на садовите под притисок и сите цевководи и во временски периоди согласно меѓународните стандарди за тој вид на садови и инсталација ќе го известува Надлежниот орган за нивната состојба.

Табела 2.3.1 : Техники на работа		
Опис	Документ	Дата кога е примено

Опис на објектите и опремата на инсталацијата	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје II. УП1-11/3-1701/2024	04.09.2024
Опис на технолошкиот процес на производство	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје II. УП1-11/3-1701/2024	04.09.2024
Опрема и механизација	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје II УП1-11/3-1701/2024	04.09.2024
Системи за намалување и третман на загадувањето	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје II	04.09.2024
Шематски приказ на технолошката линија за сепарација	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје II УП1-11/3-1701/2024	04.09.2024

2.4 Заштита на подземните води

2.4.1 Инсталацијата за која се издава Дозволата, согласно условите во Дозволата, ќе биде контролирана како што е опишано во документите наведени во Табела 2.4.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во пишана форма.

Табела 2.4.1 : Заштита на подземните води		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Ракување со суровини, помошни материјали и енергии употребени или произведени во инсталацијата	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје IV. УП1-11/3-1701/2024	04.09.2024
Управување со цврст отпад	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје V УП1-11/3-1701/2024	04.09.2024
Управување со течен или полутечен отпад	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје V УП1-11/3-1701/2024	04.09.2024
Локации на места за собирање и складирање на генерираниот отпад	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје V УП1-11/3-1701/2024	04.09.2024
Емисии во површински води и канализација	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје VII УП1-11/3-1701/2024	04.09.2024
Квалитет на отпадните води кои се испуштаат во река, односно земјиште под вода	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје VII УП1-11/3-1701/2024	04.09.2024

2.4.2 Суровините, меѓупродуктите и производите ќе се складираат на места наменети за тоа, соодветно заштитени против истурање и истекување. Материјалите треба да се јасно означени и соодветно одделени.

2.4.3 Транспортните возила и другите транспортни системи треба редовно да се чистат за да се спречи било какво истекување.

2.4.4 Операторот треба да има соодветен капацитет на опрема во складиштето и/или соодветни абсорпциски материјали кои ќе го задржат и абсорбираат било кое истекување во инсталацијата. Откако еднаш ќе се употреби, абсорпцискиот материјал треба да се складира на соодветно место за опасен отпад, согласно законските одредби до една година во кругот на инсталацијата до предавање на овластен превземач.

2.4.5 Товарењето и истоварањето на материјалите ќе се извршува на места наменети за тоа и соодветно заштитени од истурање и истекување.

2.4.6 Дренажните системи, танк-ваните ќе се прегледуваат редовно, ќе се чистат од мил како што треба и соодветно ќе се одржуваат во секое време. Целиот талог и отпадни течности од овие операции треба да се соберат и безбедно да се складираат.

2.4.7 Да се спроведат сите неопходни технички мерки за спречување на индиректно испуштање на масла, загадувачки материи и супстанции кои би довеле до загадување на подземните води и површинските води.

2.4.8 Доколку се констатира дека квалитетот на пречистена отпадна вода е над дозволените параметри итно да се преземат дополнителни мерки за контрола на работата на системот за пречистување и сите дополнителни мерки за заштита од загадување од отпадните води на површинските и подземните води и околното земјиште.

2.4.9 Депонирањето на милта, од процесот на пречистување на отпадната вода, да биде на начин и место каде што нема да врши загадување на површинските и подземните води и околното земјиште.

2.4.10 Редовно да се следи состојбата на квалитетот и количината на создадениот мил и податоците од истите да се достапни на увид на надлежен орган.

2.5 Ракување и складирање на отпадот

2.5.1 Операторот, согласно условите во Дозволата, ќе ракува со и ќе го складира отпадот онака како што е опишано во документите наведени во Табела 2.5.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во пишана форма.

Табела 2.5.1 : Ракување и складирање на отпадот		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Управување со цврст отпад	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје V УП1-11/3-1701/2024	04.09.2024
Управување со течен или полутечен отпад	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје V УП1-11/3-1701/2024	04.09.2024
Локации на места за собирање и складирање на генерираниот отпад	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје V УП1-11/3-1701/2024	04.09.2024

Табела 2.5.2 : Отпад складиран на самата локација			
Опис на отпадот	Место на складирање на самата локација	Начин на складирање	Услови на складирање
Измешан комунален отпад 20 03 01	Се складира во складишен простор	Се собира во сад за комунален отпад	Привремено до превземање од превземачи со кој е склучен Договор
Инертен отпад 01 04 12	На самата локација	Обележан простор	Се вкаќа на локацијата за експлатација (Ергела)
Пакување што содржи остатоци или е загадено со опасни супстанции 15 01 10*	Се складира во складишен простор	Се селектира и собира во контејнери	Привремено до превземање од превземачи со кој е склучен Договор
Метален отпад 20 01 40	Се складира во складишен простор	Се собираат на бетонска подлога во магацински простор	Привремено до превземање од превземачи со кој е склучен Договор
Отпад од електрична и електронска опрема	Се складира во складишен простор	Се собираат на обележан простор, местото е заградено, обележано и заштитено	Привремено до превземање од превземачи со кој е склучен Договор
Отпадни крпи за бришење, апсорбенси, филтри за масла 15 02 02*	Се складира во складишен простор	Се собираат на обележан простор, местото е водонепропусно, обележано и заштитено	Привремено до превземање од превземачи со кој е склучен Договор
Отпадна гума 16 01 03	Се складира во складишен простор	Се собираат на обележан простор, местото е заградено, обележано и заштитено	Привремено до превземање од превземачи со кој е склучен Договор
Минерални нехлорирани хидраулични масла 13 01 10*	Се складира во складишен простор	Се собираат на обележан простор, местото е водонепропусно, обележано и заштитено	Привремено до превземање од превземачи со кој е склучен Договор
Минерални нехлорирани моторни и трансмисиони масла и масла за подмачкување 13 02 05*	Се складира во складишен простор	Се собираат на обележан простор, местото е водонепропусно, обележано и заштитено	Привремено до превземање од превземачи со кој е склучен Договор
Други моторни и трансмисиони масла и масла 13 03 08*	Се складира во складишен простор	Се собираат на обележан простор, местото е водонепропусно, обележано и заштитено	Привремено до превземање од превземачи со кој е склучен Договор
Отфрлена електрична и електронска опрема што содржи или не содржи опасни компоненти 20 01 35* 20 01 36	Се складира во складишен простор	Се собираат на обележан простор, местото е водонепропусно, обележано и заштитено	Привремено до превземање од превземачи со кој е склучен Договор
Оловни акумулатори 16 06 01*	Се складира во складишен простор	Се собираат на обележан простор, местото е водонепропусно, обележано и заштитено	Привремено до превземање од превземачи со кој е склучен Договор

Мил од септички јами 20 03 04	јама	Се складира во водонепропусни јами	Празнење и превземање од превземачи со кој е склучен Договор
----------------------------------	------	------------------------------------	--

- 2.5.2 Планот на кој се прикажани местата за складирање на отпадот треба да се доставува до Надлежниот орган, еднаш годишно како дел од ГИЖС.
- 2.5.3 Отпадот треба јасно да се означи, соодветно да се оддели и складира во определени места, соодветно заштитени од прелевање и истекување.
- 2.5.4 На Операторот му се забранува да го меша опасниот отпад од една категорија со опасен отпад од друга категорија или со било каков друг неопасен отпад.
- 2.5.5 Операторот ќе обезбеди отпадот, пред да се пренесе на друго лице, да биде спакуван и означен согласно националните, европските или други стандарди кои се на сила во врска со таквото означување.

2.6 Преработка и одлагање на отпад

- 2.6.1 Операторот, согласно условите во Дозволата, ќе го преработува и отстранува отпадот онака како што е опишано во документите наведени во Табела 2.6.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во пишана форма.

Табела 2.6.1 : Искористување и отстранување на отпадот			
Опис	Документ	Дата кога е примено	
Управување со цврст отпад	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје V УП1-11/3-1701/2024	04.09.2024	
Управување со течен или полутечен отпад	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје V УП1-11/3-1701/2024	04.09.2024	
Локации на места за собирање и складирање на генерираниот отпад	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје V УП1-11/3-1701/2024	04.09.2024	

- 2.6.2 Отстранувањето или рециклирањето на отпадот на самата локација ќе се одвива само во согласност со условите од оваа Дозвола и во согласност со соодветната национална и европска легислатива и протоколи.
- 2.6.3 Отпадот кој ќе се испраќа за рециклирање или отстранување надвор од локацијата ќе се транспортира само од страна на овластено лице. Транспортот на отпадот ќе се врши само од локацијата на активноста до локацијата на рециклирање/отстранување, на начин кој нема негативно да влијае врз животната средина и е во согласност со соодветната национална и европска легислатива и протоколи.
- 2.6.4 Отпадоците создадени на инсталацијата, како минимум, ќе бидат земени и анализирани таму каде што е тоа можно. Дополнителни примероци ќе бидат земени и тестирани во случај на:
- Промена на дестинацијата на отстранување или рециклирање на отпадот;

- Сомнеж дека составот на отпадот е променет така што избраната маршрута на отпадот не е повеќе соодветна.

Копии од овие анализи ќе бидат испратени до Надлежниот орган. Методите на анализите ќе бидат пријавени на Надлежниот орган во рок од 1 (еден) месец од датумот на издавањето на оваа Дозвола или при секое менување на методите.

2.6.5 За активностите кои се поврзани со операции за управување со отпадот на локацијата ќе се води целосна евиденција, која ќе биде достапна за инспектирање од страна на овластени лица на Надлежниот орган во секое време. Оваа евиденција треба да ги содржи како минимум следните детали:

- Имињата на преземачот и транспортерите на отпадот;
- Имињата на лицата кои се одговорни за крајно одлагање/рециклирање на отпадот;
- Писмена потврда од приемот и одлагањето/рециклирањето на отпадот за било какви опасни материи кои се пратени надвор од локацијата;

2.7 Енергетска ефикасност

2.7.1 Операторот треба да има План за управување со енергијата, кој ќе биде дополнуван годишно.

Табела 2.7.1 : Енергетска ефикасност		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Ракување со енергенси	Барање и Прилог кон барањето, Поглавје IV УП 1-11/3 - 1701/2024	04.09.2024

2.8 Спречување и контрола на несакани дејствија

2.8.1 Операторот, согласно условите во Дозволата, ќе ги спречи и ограничи последиците од несаканите дејствија, онака како што е опишано во документите наведени во Табела 2.8.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во пишана форма.

2.8.2 Во случај на дефект на инсталацијата, операторот во најкраток можен рок треба да ги намали или прекине операциите, се додека повторно не се воспостави нормално работење.

Табела 2.8.1 : Спречување и контрола на несакани дејствија		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Опасности од несреќи и хаварији	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје XIII. УП1-11/3-1701/2024	04.09.2024
Внатрешен план за вонредни состојби	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје XIII. УП1-11/3-1701/2024	04.09.2024

Сертификат за управување со безбедноста и здравјето на работниците	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје XIII. УП1-11/3-1701/2024	04.09.2024
--	---	------------

- 2.8.3 Во случај на несреќа, Операторот треба веднаш да:
- го изолира изворот на било каква емисија;
  - спроведе неодложна истрага за да ги идентификува природата, изворот и причината на било каква емисија која произлегува од тоа;
  - го процени загадувањето на околината, доколку има, предизвикано од инцидентот;
  - ги идентификува и спроведе мерките за минимизирање на емисиите/нефункционарањето и ефектите кои следуваат;
  - го забележи датумот и местото на несреќата;
  - го извести Надлежниот орган и другите релевантни власти.
- 2.8.4 Операторот ќе достави предлог до Надлежниот орган во рок од 1 (еден) месец од несреќата или како што е одобрено од страна на Надлежниот орган да:
- Идентификува и постави мерки за да се избегне повторно случување на несреќата, и
  - Идентификува и постави други погодни активности за ремедијација.

2.9 Бучава и вибрации

- 2.9.1 Операторот, согласно условите во Дозволата, ќе ја контролира бучавата и вибрациите како што е опишано во документите наведени во Табела 2.9.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во пишана форма.
- 2.9.2 Операторот треба да изврши годишен преглед на бучавата на локацијата. Методите за испитувањето на бучавата треба да бидат во согласност со законот за Бучава .

Табела 2.9.1 : Бучава и вибрации		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Извори на бучава	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје X. УП1-11/3-1701/2024	04.09.2024
Нивоа на бучава врз животната средина	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје X. УП1-11/3-1701/2024	04.09.2024
Вибрации	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје X. УП1-11/3-1701/2024	04.09.2024

- 2.9.3 Операторот треба да обезбеди, објектот каде што се одвива производството да е изграден од материјал со висок индекс на заштита од бучава со што би се обезбедило да процесот на производство не резултира зголемување на постоечкото ниво на бучава во границите на инсталацијата.
- 2.9.4 Резултатите од мерењата ќе бидат ставени на располагање за инспекција на лицата овластени од страна на Надлежниот орган во било кое разумно време а краток извештај од овие записи ќе се вклучи во ГИЖС.

2.10 Мониторинг

2.10.1 Операторот, согласно условите во Дозволата, ќе изведува мониторинг, ќе го анализира и развива истиот како што е опишано во документите наведени во Табела 2.10.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во пишана форма.

Табела 2.10.1 : Мониторинг		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Точки на мониторинг на емисији и земање на примероци	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје X. УП1-11/3-1701/2024	04.09.2024
Точки на мониторинг на квалитетот на животната средина	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје X. УП1-11/3-1701/2024	04.09.2024

2.10.2 Ќе се обезбеди:

- a) безбеден и постојан пристап до мерните места, за да се овозможи земањето примероци/мониторингот да биде изведено во релација со точките на емисија наведени во Додаток 2, освен ако не е поинаку наведено во Додатокот ; и
- b) безбеден пристап до други точки на земање примероци/мониторинг, кога тоа ќе го побара Надлежниот орган.

2.10.2 Методите кои ќе се користат за мониторинг на емисиите во воздухот се дадени во: Правилник за методологија, начините, постапките, методите и средствата за мерење на емисиите од стационарни извори;

2.10.3 Со опремата за мониторинг и анализа треба да се ракува и истата да се одржува така што мониторингот да даде точни резултати за емисиите или испуштањата.

2.10.6 Фреквенцијата, методите и обемот на мониторингот, земањето примероци и анализата може да се изменат во согласност со Надлежниот орган, по претходна евалуација на резултатите од извршеното тестирање.

2.10.7 Врз база на граничните вредности на емисија, доколку има потреба во рок од една година, Операторот ќе треба да направи предвидување и симулација за дисперзија во воздух.

2.11. Престанок на работа

2.11.1 Операторот, согласно условите во Дозволата, ќе обезбеди услови за престанок на работата на инсталацијата како што е опишано во документите наведени во Табела 2.11.1, или на друг начин договорен со Надлежниот орган во пишана форма.

2.11.2 Обврска за враќање на животната средина во задоволителна состојба, по престанок на работа на инсталацијата, од страна на операторот, ќе се врши согласно Законот за животна средина, член 120.

Табела 2.11.1 : Престанок на работа		
Опис	Документ	Дата кога е примено
Делумен и времен престанок со работа и пофторно активирање	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје XIV УП1-11/3-1701/2024	04.09.2024
Целосен пресанок со работа	Барање и Прилог кон Барањето, Поглавје XIV УП1-11/3-1701/2024	04.09.2024
План за пресанок со работа и управување со резидуи	Прилог XIV.1 УП1-11/3-1701/2024	04.09.2024

2.11.3 План за престанок со работа и управување со остатоци:

- Операторот треба да подготви детален план со финансиски податоци за престанок со работа на инсталацијата или затварање на целата или дел од локацијата;
- Планот за управување со остатоците како минимум да го вклучи следново: Извештај за обемот на планот, Критериумите кои дефинираат успешен престанок со работа на активностите или на дел од нив, кој обезбедува минимум критериум, Финансиски детали за планот и како тие ќе бидат обезбедени.

2.10 Инсталации со повеќе Оператори

2.12.1 Со инсталацијата за која се издава оваа Дозвола управува само еден Оператор.

3. Документација

3.1.1 Документацијата (“Специфицирана Документација”) ќе содржи податоци за:

- секоја неисправност, дефект или престанок со работа на постројката, опремата или техниките (вклучувајќи краткотрајни и долготрајни мерки за поправка) што може да има, имало или ќе има влијание врз животната средина што се однесуваат на

- инсталацијата за која се издава Дозволата. Овие записи ќе бидат чувани во дневник воден за таа цел;
- б) целиот спроведен мониторинг и земањето примероци и сите проценки и оценки направени на основа на тие податоци.
- 3.1.2 За инспекција од страна на Надлежниот орган во било кое пристојно време ќе бидат достапни:
- а) специфицираната документација;
- б) било кои други документи изготвени од страна на Операторот а поврзани со работата на инсталацијата за која се издава Дозволата („Други документи“).
- 3.1.3 Копија од било кој специфициран или друг документ ќе му биде доставен на Надлежниот орган на негово барање и без надокнада.
- 3.1.3.1 Специфицираните и другите документи треба да:
- а) бидат читливи;
- б) бидат изготвени што е можно побрзо;
- в) ги вклучат сите дополнувања и сите оригинални документи кои можат да се приложат.
- 3.1.4 Операторот е должен специфицираната и другата документација да ја чува за време на важноста на оваа Дозвола, како и пет години по престанокот на важноста.
- 3.1.5 Операторот на инсталацијата за којашто се издава оваа Дозвола ќе изготви записник, доколку постојат жалби или тврдења за нејзиното влијание врз животната средина. Во записникот треба да стои датум и време на жалбата кратко резиме доколку имало било каква истрага по таа основа, резултати од истата како и корективните и превентивни мерки преземени за истата. Таквите записи треба да бидат чувани во дневник воден за таа цел.
- 3.1.6 За целиот примен или создаден отпад во инсталацијата за која што се издава Дозволата, Операторот ќе има документација (и ќе ја чува истата за време на важноста на оваа Дозвола, како и пет години по престанокот на важноста) за
- Составот на отпадот, или онаму каде што не е можно, опис;
  - Најдобра проценка на создадената количина отпад;
  - Трасата на транспорт на отпадот за отстранување;
  - Најдобра проценка на количината отпад испратен на преработка;
  - Тонажа и МКО код за увезените отпадни материјали и/или испратени надвор од локацијата за отстранување/ рециклирање;
  - Имињата на пренесувачите на отпадот и нивните детали од Дозволата за собирање на отпад, ако е потребно (вклучувајќи го Надлежниот орган кој ја издал и регистарскиот број на возилото);
  - Детали за крајната дестинација на отстранување/рециклирање на отпадот и нејзината погодност да ја прифати пратката отпад, да ја вклучи својата Дозвола/детали од Дозволата и органот кој ја издал, ако е потребно;
  - Писмена потврда за прифаќањето и отстранувањето/преработката на опасен отпад испратен надвор од локацијата;
  - Детали од сите отпади кои се испратени во странство за преработка и класифицирани како Зелени во согласност со ЕУ регулативите за прекуграничен транспорт на отпад (регулатива на Советот ЕЕС 259/1993, соодветно дополнета). Образложението за класификацијата ќе биде дел од документацијата;
  - Детали за сите одбиени пратки;
  - Детали за секое одобрено мешање на отпад;

- Тонажите и МКО кодот за отпадните материјали кои се рециклирани/одложени на локацијата;
- Резултатите за сите анализи побарани со оваа Дозвола.

3.1.7 Операторот на инсталацијата за којашто се издава дозволата ќе направи записник, доколку постојат жалби или тврдења за нејзиното влијание врз животната средина. Во записникот треба да стои датум и време на жалбата, како и кратко резиме доколку имало било каква истрага по таа основа и резултати од истата. Таквите записи треба да бидат чувани во дневник воден за таа цел.

4 Редовни извештаи

- 4.1.1 Сите извештаи и известувања што ги бара оваа Дозвола, Операторот ќе ги испраќа до Надлежниот орган за животна средина.
- 4.1.2 Извештаите ќе се поднесуваат како што е резимирано во Додаток 2 или на друг начин детално објаснето во Дозволата.
- 4.1.3 Сите извештаи ќе бидат потпишани од страна на назначено овластено лице од инсталацијата.
- 4.1.4 Операторот ќе поднесе до Надлежниот орган (до 31-ви Март) секоја година, ГИЖС кој ја покрива претходната календарска година. Овој извештај треба да вклучи како минимум информации специфицирани во следната Табела. Годишниот Извештај за Животна Средина од оваа Дозвола треба да се подготви со релевантни инструкции издадени од страна на Надлежниот Орган.

4.1.5 Годишниот извештај за животна средина ќе го содржи следното:

Содржина на Годишен извештај за животна средина
Емисии од инсталацијата. Евиденција за управување со отпад; Преглед за потрошувачка на суровини;

Преглед на забелешки (жалби/поплаки);
Програма за управување со животната средина - извештај од претходната година;
Програма за управување со животната средина - предлог за тековната година;
Преглед на извештајот за мониторинг на бучава;
Извештај за тестирање и инспекција на резервоари и цевководите;
Преглед на пријавени инциденти;
Преглед на извештај од ревизија на ефикасноста на енергијата;
Извештај за утврдување на ефикасноста од користење на суровини во процесот и намалување на создадениот отпад;
Извештај за прогресот кој е направен и развиените предлози за да се минимизира побарувачката на вода и волуменот на испуштање на индустриска вода;
Преглед на планот за управување со остатоци/затворање, обновување и план за управувањето со локацијата по нејзиното затворање;
Сите други предмети специфицирани од страна на Надлежниот орган.
Копија од сертификат за животна средина ISO 14001 (доколку е сертифицирано)

5 Известувања

- 5.1.1 Операторот ќе го извести Надлежниот орган без одложување за следното:
- кога ќе забележи емисија на некоја супстанција која ја надминува граничната вредност или критериумот на оваа Дозвола, наведен во врска со таа супстанција;
  - кога ќе забележи фугитивна емисија што предизвикала или може да предизвика загадување, освен ако емитираната количина е многу мала да не може да предизвика загадување;
  - кога ќе забележи некаква неисправност, дефект или престанок на работата на постројката или дел од постројката, што предизвикал или има потенцијал да предизвика загадување; и
  - било какво несакано дејство што предизвикало или има потенцијал да предизвика загадување.
- 5.1.2 Операторот треба да достави писмена потврда до Надлежниот орган за било кое известување од условот 5.1.1 согласно Додатокот 1 од оваа Дозвола, преку испраќање на податоци наведени во Делот А од Додатокот 1 од оваа Дозвола во рок од 24 часа од ова известување. Операторот ќе испрати подетални податоци наведени во Делот Б од тој Додаток, што е можно побрзо.
- 5.1.3 Операторот ќе даде што е можно побрзо известување во пишана форма, за секое од следниве:
- траен престанок на работата на било кој дел или на целата инсталација, за која се издава Дозволата;
  - престанок на работата на некој дел или на целата инсталација за која се издава Дозволата, со можност да биде подолго од 1 година; и
  - повторно стартување на работата на некој дел или целата инсталација за кој што се издава Дозволата, по престанокот по известување според 5.1.3 (б).
- 5.1.4 Операторот ќе даде известување во пишана форма во рок од 14 дена пред нивното појавување, за следниве работи:
- било каква промена на трговското име на Операторот, регистарското име или адресата на регистрираната канцеларија;

- б) промена на податоците за холдинг компанијата на Операторот (вклучувајќи и податоци за холдинг компанијата кога Операторот станува дел од неа);
- в) за активности кога Операторот оди во стечај, склучува доброволен договор или е оштетен.

5.1.5 Операторот ќе обезбеди и одржува огласна табла за инсталацијата читлива за лицата кои се надвор од главниот влез на инсталацијата. Минималните димензии на таблата треба да бидат 1200 мм на 750 мм.

На таблата треба јасно да биде прикажано:

- Името и телефонскиот број на инсталацијата;
- Нормалното работно време;
- Името на имателот на Дозволата;
- Телефонскиот број за контакт во итни случаи вон работното време;
- Референтен број на Дозволата; и
- Каде може да се добијат информации за животна та средина во врска со оваа инсталација.

5.1.6 Планот на инсталацијата кој јасно ја идентификува локацијата на секое складиште и место за третирање треба да се истакне во близина на влезот на објектот. Планот треба да биде истакнат на траен материјал така што ќе биде читлив во секое време. Планот треба да се измени, доколку се направат суштински промени во инсталацијата.

5.1.7 Во случај на несреќа Операторот треба веднаш да го извести Надлежниот и другите релевантни органи.

6 Емисии

6.1 Емисии во воздух

6.1.1 Фугитивните емисии во воздухот ќе се следат.

6.1.2 Операторот ќе воспостави Програма за откривање, контрола, спречување и намалување на фугитивните емисии.

6.1.2.1 Програмата ќе вклучува:

- Инвентар за фугитивни емисии од инсталацијата;
- Типови на мерења (поставување на граници на откривање);
- Фреквенција на мерења;

6.1.3 Емисиите од инсталацијата не треба да содржат нападен мирис, надвор од границитре на инсталацијат .

6.1.4 Емисиите во воздухот, освен пареа и кондензирана водена пареа, не треба да содржат капки од перзистентна магла и перзистентен чад;

6.1.5 Операторот нема да ги надмине граничните вредности дадени во Уредбата за гранични вредности за нивоа и видови на загадувачки супстанции во амбиентален воздух и прагови на алармирање, рокови за постигнување на гранични вредности, маргини на толеранција за гранични вредности, целни вредности и долгорочни цели.

6.1.6 Ќе се постапува согласно законот за Амбиентален воздух, за Мониторинг на квалитетот на амбиенталниот воздух и изворите на емисија од определени стационарни извори.

6.1.7 Граничната вредност на суспендирани честички со големина од десет микрометри (PM₁₀) во амбиентен воздух е 50 µg/m³ и не треба да се надминува.

6.2 Емисии во почва

6.2.1 Од инсталацијата за која се издава оваа Дозвола нема да има емисии во почвата.

6.2.2 Операторот ќе го извести Надлежниот орган за секоја промена во работењето која може да има влијание и емисии во почвата

6.2.3 Не се дозволува влијание на почвата од привременото складирање на отпаден материјал , до и за време на неговото превземање од овластено лице.

6.2.4 Операторот треба да обезбеди активностите од своето работење да бидат спроведувани на начин кој ќе обезбеди да не постои можност за директно влијание на почвата, како и за надворешно влијание кое создава индиректни емисии во почвата.

6.2.5 Патната мрежа која е во рамките на инсталацијата ќе се одржува така да нема остатоци од прашина предизвикани од возилата кои влегуваат или излегуваат од инстацијата. Таквата прашина или други исталожени материјали ќе бидат отстранети без одложување.

Табела 6.3.12: Граници на емисија во вода		
Ознака на точка на емисија : WW1		
Параметар	ГВЕ	Фреквенција
рН	6,5-6,3	Два пати годишно
Суспендирани честички	10-30	Два пати годишно
ХПК	2,51-5,00	Два пати годишно
БПК	2,01-4,00	Два пати годишно
Нитрати	10000	Два пати годишно
Нитрити	10	Два пати годишно
Манган	50	Два пати годишно
Олово	10	Два пати годишно
Кадмиум	0,1	Два пати годишно
Цинк	100	Два пати годишно
Бакар	10	Два пати годишно

- 6.3.3 Точката на испуштање на отпадните прочистени води од миеење и сепарирање на песок и чакал во река Лепенец е со следниве координати : Y=530834.0620; X=654495.1885 и Z=266.3419.
- 6.3.4 Испуштањето на отпадни прочистени води од миеење и сепарација на песок и чакал не смее да ги надмине проектираните вредности за испуст кои изнесуваат $Q_{max}=25l/s$.
- 6.3.5 Редовно да се следи состојбата на квалитетот на испуштената вода пред и после утврдените точки за испуст, како и квалитетот на зафатена вода и податоците од извршените мерења да се доставуваат до органот на државната управа надлежен за вршење на работа од областа на животна средина.
- 6.3.6 Испуштањето на отпадна вода да се врши во река Лепенец по претходно пречистување на отпадните води и истите да се доведени до степен на пречистеност (II класа) која одгова на водното тело кое е реципиент на оваа отпадна вода.

6.4 Емисии во канализација

- 6.4.1 Емисиите во канализација од точката(ите) на емисија наведени во Табела 6.4.1 ќе потекнуваат само од изворот(ите) наведени во таа Табела.

Табела 6.4.1 Точка на емисија во канализација		
Ознака на точката на емисија	Извор	Канализација
/	/	/

6.4.2 Границите на емисиите во канализација за параметарот/рите и точките на емисија поставени во Табела 6.4.2 нема да бидат пречекорени во соодветниот временски период.

Табела 6.4.2 Граници на емисии во канализација		
Параметар	ГВЕ	Фреквенција на мониторинг

Забелешка: Нема канализациона мрежа

6.5 Емисии на топлина

6.5.1. Од инсталацијата за која се издава оваа Дозвола нема да има емисии на топлина кои значително ќе влијаат врз животната средина.

6.6 Емисии на бучава и вибрации

6.61 Емисиите на бучава од локацијата треба да се во согласност со стандардите пропишани со националното законодавство (Одлука за утврдување во кои случаи и под кои услови се смета дека е нарушен мирот на граѓаните).

6.6.2 Операторот ќе врши преглед на бучавата на локацијата на годишно ниво. Програмата за преглед на бучавата треба да се превземе во согласност со најдобрата пракса на ЕУ.

6.6.3 Бучавата од инсталацијата не треба да доведува до зголемување на нивото на звучниот притисок (Leg ,T) мерено на локации кои се осетливи на бучава во инсталацијата, кои ги надминуваат граничните вредност/и дадени во Одлуката за утврдување во кои случаи и под кои услови се смета дека е нарушен мирот на граѓаните од штетна бучава .

6.6.4 Изборот на мерните места, бројот на мерни места и начинот на мерење треба да биде во согласност со постојната регулатива.

Табела 6.6.3 Гранични вредности за индикатори на бучава

Параметри	Ниво на звучен притисок на граници од инсталацијата (	Фреквенција на мониторинг
	L (dB) ГВЕ	
L _d	70	Еднаш годишно
L _v	70	Еднаш годишно
L _n	60	Еднаш годишно

7 Пренос до пречистителна станица за отпадни води

- 7.1. Од инсталацијата за која се издава дозвола не се пренесува отпадната вода до пречистителна станица.

8. Услови надвор од локацијата

- 8.1. Операторот е должен во случај на нарушување на амбиенталниот воздух во околината со непосредно влијание од неговата активност и покрај задоволувањето на поставените гранични вредности на емисија, како резултат на отстапување од вобичаените атмосферски движења, да превземе соодветни мерки во процесот на производство, а со цел на намалување на создаденото загадување.
- 8.2. Операторот се задолжува во духот на добар стопанственик да има непосредни контакти со месното население и установите во зоната навлијание на нивните активности, со презентирање на резултати од мерења и активности кои се превземаат за создавање и одржување на прифатливи услови на живеење.

9 Програма за подобрување

- 9.1 Операторот ќе треба да ја спроведе Програма за подобрување, предложена од негова страна со мерки кои се однесуваат на заштита на животната средина. Програмата за подобрување, предложена од Операторот, ги опфаќа следните активности:

Табела 9.1.1 : Програма за подобрување		
Ознака	Мерка	Датум на завршување
Активност 1	Вградување на водомери за мерење на количини на зафатена вода од канал за наводнување	1 година по добивање на дозволата
Активност 2	Уредување на собирно место со водонепропусна подлога за складирање на резервни метални делови	6 месеци по добивањето на доволата
Активност 3	Уредување на собирно место (со водонепропусна подлога, покриено и обезбедено со танквана/собирен сад) за чување на буриња со масла во браварска работилница	6 месеци по добивањето на доволата
Активност 4	Отстранување на застарената механизација од инсталацијата или организирање на собирно место со водонепропусна подлога за чување на застарена механизација	1 година по добивање на дозволата
Активност 5	Прскање на работните површини и куповите со материјал со вода за редукција на фугитивните емисии на прашина	Континуирано
Активност 6	Затварање или покривање на куповите материјал, доколку не дојде до намалување на фугитивните емисии на прашина	Континуирано

- 9.2 Операторот со реализацијата на предвидените активности во програмата на подобрување-Табела 9.1.1 гарантира дека стопанисувањето со инсталацијата нема да има негативно влијание на животната средина
- 9.3 Со издавањето на оваа дозвола Операторот не се ослободува од обврската за примена на НДТ и законската регулатива, кои ќе станат активни во периодот на реализација на програмата на подобрување-Табела 9.1.1
- 9.4 Документацијата која е основа за реализација на активностите од програмата за подобрување, операторот ќе ја стави на увид на Надлежниот орган за издавање на оваа дозвола, по негово барање

10 Договор за промени во пишана форма

- 10.1 Кога својството или како што е друго договорено во пишана форма се користи како во услов од Дозволата, Операторот ќе бара таков договор на следниот начин:
- Операторот ќе му даде на Надлежниот орган известување во пишана форма за деталите на предложената промена, означувајќи го релевантниот(те) дел(ови) од оваа Дозвола: и
  - Ваквото известување ќе вклучува проценка на можните влијанија на предложената промена (вклучувајќи создавање отпад) како ризик за животната средина од страна на инсталацијата за која се издава Дозволата.

- 10.2 Секоја промена предложена според условот 10.1.1 и договорена во пишана форма со Надлежниот орган, може да се спроведува само откако Операторот му даде на Надлежниот орган претходно известување во пишана форма за датата на спроведување на промената. Почнувајќи од тој датум, Операторот ќе ја управува инсталацијата согласно таа промена и за секој релевантен документ што се однесува на тоа, Дозволата ќе мора да се дополнува.
- 10.3 Секоја промена на или реконструкција во смисол на, активноста или некој нејзин дел кој може или би можел да резултира со
- а) Промена на материјалот или зголемување на:
- природата или количеството на било која емисија;
  - системот за намалување/третман или рециклирање;
  - опсегот на процесите кои треба да се извршат;
  - горивата, суровините, меѓупроизводите, производите или создадениот отпад; или
- б) Било каква промена на:
- инфраструктурата на управување со локацијата или контрола со негативен ефект врз животната средина;
  - било какви промени на преземачот;
  - било каква промена која може да има влијание врз животната средина,
  - ќе се изведува или ќе започне само со претходно известување и одобрение од страна на Надлежниот орган.

Додаток 1

Писмена потврда за известувања

Овој Додаток ги прикажува информациите што Операторот треба да ги достави до Надлежниот орган за да го задоволи условот 5.1.2 од оваа Дозвола.

Мерните единици користени во податоците прикажани во делот А и Б треба да бидат соодветни на условите на емисијата. Онаму каде што е можно, да се направи споредба на реалната емисија и дозволените граници на емисија.

Ако некоја информација се смета за деловно доверлива, треба да биде одделена од оние што не се доверливи, поднесена на одделен лист заедно со барање за комерцијална доверливост во согласност со Законот за животна средина.

Потврдата треба да содржи

Дел А

- Име на Операторот.
 Број на Дозвола.

- Локација на инсталацијата.
- Датум на доставување на податоци.
- Време, датум и локација на емисијата.
- Карактеристики и детали на емитираната(ите) супстанција(и), треба да вклучува:
- Најдобра проценка на количината или интензитетот на емисија, и времето кога се случила емисијата.
- Медиум на животната средина на кој што се однесува емисијата.
- Превземени или планирани мерки за стопирање на емисијата.

Дел Б

- Други попрецизни податоци за предметот известен во Делот А.
- Превземени или планирани мерки за спречување за повторно појавување на истиот проблем.
- Превземени или планирани мерки за справување, лимитирање или спречување на загадувањето или штетата на животната средина што може да се случи како резултатна емисијата.
- Датуми на сите известувања од Делот А за време на претходните 24 месеци.
- Име Пошта.....
- Потпис Датум
- Изјава дека потпишаниот е овластен да потпишува во име на Операторот.

Додаток 2

Извештаи за податоците од мониторингот

Параметрите за кои извештаите ќе бидат направени, за оваа Дозвола, се наведени во Табелата подолу.

Извештај	Фреквенција на извештајот Белешка ¹	Датум на поднесување на извештајот
Годишен Извештај за Животна Средина (АЕР)	Годишно	до 31-ви март секоја година
Евиденција на инциденти	Како што се случуваат	Во рок од 5(пет) дена од инцидентот.
Мониторинг на квалитетот на отпадната вода	Двапати годишно	10(Десет) дена од истекот на шесте месеци за кои е поднесен извештај
Мониторинг на бучава	Еднаш годишно	до 31-ви март секоја година
Распоред на цели и задачи	На секои 7 (седум), години со годишно ревидирање	3(три) месеци претходно, пред започнувањето на развојот
Ревизија на употребата на вода	Годишно	до 31-ви март секоја година
Ревизија за енергетската ефикасност	Еднаш	до 31-ви март секоја година
Создаден отпад	Годишно	до 31-ви март секоја година

